

Методичні рекомендації щодо вдосконалення
викладання Правил дорожнього руху у навчальних
закладах з метою виховання безпечного поведіння
дітей на автошляхах

Над попередженням травматизму серед неповнолітніх на автошляхах школа повинна працювати цілий рік. Проте вивчати правила дорожнього руху діти повинні не тільки в школі, а й удома, з батьками. Тільки співпраця між учителями, батьками та органами УМВС дасть відчутні результати. В Україні необхідно створити позитивне ставлення до законів серед громадян і виховувати цю культуру з дитинства.

**Методичні рекомендації
щодо вдосконалення викладання Правил дорожнього руху у
навчальних закладах з метою виховання безпечного поведіння
дітей на автошляхах**

ЗМІСТ

Вступ.....	3
1. Документаційно-методичне забезпечення.....	3
2. Навчально-матеріальне забезпечення.....	4
3. Форми і методи роботи з дітьми.....	4
4. Робота з батьками.....	20
Висновки.....	24

ВСТУП

Проблема аварійності, пов'язана з автомобільним транспортом, в останнє десятиліття набула особливої гостроти у зв'язку з невідповідністю дорожньо-транспортної інфраструктури потребам суспільства і держави в безпечному дорожньому русі, недостатньою ефективністю функціонування системи забезпечення безпеки дорожнього руху і вкрай низькою дисципліною учасників дорожнього руху. Щодня на дорогах України відбуваються дорожньо-транспортні пригоди, в результаті чого страждають діти, і, особливо, школярі молодших класів.

За даними прес-служби МВС щорічно на автошляхах України гинуть десятки і травмуються сотні дітей. У Департаменті ДАІ стверджують, що основна причина цього — незнання, або ігнорування неповнолітніми правилами дорожнього руху.

Щоб уникати подібних випадків, на початку навчального року в школах України повинні відбуватися «Єдині уроки з вивчення правил дорожнього руху», які проводять інспектори міліції. Також на початку кожного навчального року з 20 серпня по 20 вересня департамент ДАІ МВС України проводить акцію «Увага! Діти на дорозі!». Одночасно з цим навчальні заклади повинні організувати цілу систему виховної роботи з учнями по вивченню Правил дорожнього руху.

1. ДОКУМЕНТАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

Позитивних результатів по ПДР можна досягти при чіткому плануванні і організації контролю цієї роботи у школі. Так, при підготовці до нового навчального року необхідно скласти план роботи школи з вивчення Правил дорожнього руху з першого по одинадцятий клас. На 5 вересня директор школи готує наказ по школі «Про організацію роботи з Правил безпечної поведінки учнів на вулиці», яким призначається шкільний інструктор та завідувач кабінетом ПДР, а контроль покладається на заступника директора з виховної роботи. Також в цьому наказі затверджується склад загону ЮІР.

Посібником для вивчення ПДР можуть бути ці методичні рекомендації, а також нова редакція Правил дорожнього руху затверджена МВС, а також інші методичні посібники затверджені МОН України.

Призначений за наказом директора шкільний інструктор з безпеки дорожнього руху з організовує всю виховну роботу школи по попередженню дитячого транспортного травматизму. Інструктором може бути призначений вчитель, який викладає предмет «Основи здоров'я».

Заходи з учнями проводяться за рахунок виховних годин, годин спілкування та під час гурткової роботи класними керівниками, класоводами та шкільним інструктором з БДР.

Протягом навчального року шкільний інструктор з безпеки дорожнього руху контролює виконання профілактичних заходів, узагальнює досвід виховної роботи з попередження нещасних випадків з дітьми на дорогах, організовує роботу загону ЮІР. Завідувач кабінетом (може бути інструктор) планує та проводить методичну роботу з вчителями школи, накопичує матеріали для проведення занять і позакласних заходів.

2. НАВЧАЛЬНО-МАТЕРІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

Заняття за правилами дорожнього руху з учнями рекомендується проводити в спеціально обладнаному кабінеті, або на спеціальному майданчику по вивченню ПДР (у дворі школи, фізкультурному залі) з використанням навчально-наочних посібників, обладнання та дитячих транспортних засобів.

Для успішної роботи щодо профілактики дитячого дорожньо-транспортного травматизму в школі потрібно обладнати кабінет для вивчення правил дорожнього руху, необхідно зібрати спеціальну літературу, плакати дорожніх ситуацій, таблиці з зображенням дорожніх знаків, аудіо і відеоматеріали, розробки виховних заходів.

Кабінет з вивчення правил дорожнього руху оснащується технічними засобами, на стінах можна розмістити таблиці із зображенням дорожніх знаків, пам'ятки велосипедистам і пішоходам.

Для практичних занять у шкільному дворі потрібно обладнати автотериторію. На майданчику наноситься дорожня розмітка проїзної частини, перехресть, пішохідних переходів, тимчасово, або постійно встановлюються світлофори, дорожні знаки та інше обладнання.

3. ФОРМИ І МЕТОДИ РОБОТИ З ДІТЬМИ.

Знання з правилами дорожнього руху повинні викликати у дітей інтерес до безпеки руху. При цьому слід враховувати вік учнів, їх схильності і загальний розвиток. Особливу увагу при виборі форм і методів навчання дітей правилам дорожнього руху має бути звернено на використання ігор із застосуванням необхідних і прийнятних для малюків технічних засобів. Введення в процес навчання і виховання дитини ігрових відтінків, змагальності дає, як показує практика, досить ефективні результати. При цьому потрібно дотримуватися таких умов: у грі має бути елемент несподіванки. Якщо дітям все відомо заздалегідь, інтерес до гри пропадає, а значить результати по набутті необхідних навичок будуть гірші. Захоплені цікавим заняттям, діти, самі того не помічаючи, досягають основні елементарні норми безпеки поведінки на вулиці чи дорозі.

Гра - найбільш дохідлива для них форма засвоєння та набуття знань і навичок. Важливе значення має набір ігор. Ефективне використання настільних ігор з картинками, на яких зображені різні звірі - зайчики, кошенята, ведмежата і т. д. «Пригоди» з ними більш зрозумілі дітям, ніж аналогічні події з людьми. Необхідні також ігри, в ході яких хлопці розучують найпростіші тексти з безпеки руху, вірші та пісні цієї тематики.

Вихователі (педагоги) мають творчо підходити до викладення предмету з урахуванням конкретних місцевих умов, вводити елементи імпровізації, вигадки. І вже звичайно, одним з основних умов успішного навчання дітей безпечній поведінці на вулиці є глибоке знання та неухильне виконання самим вихователем (педагогом) загальних обов'язків пішоходів і пасажирів, а також вимог, пред'явлених до пересування з групою дітей по вулицях, дорогах і в транспортних засобах.

Для засвоєння знань у дітей молодших класів, як найкращим чином поводитися в тій чи іншій дорожній ситуації, важливо, щоб діти самі виконували певний комплекс завдань у вигляді забавної гри, вправ, конкретної роботи, які, доповнюючи теоретичні знання, стали б своєрідною їх ілюстрацією. При цьому

обов'язковою умовою є багаторазове, у різних формах повторення дій, що імітують поведінку на вулиці, з тим, щоб виробити у дітей звичку дотримання правил. Організувати ці дії можна і в приміщенні групи (малювання, ліплення, вирізання з картону і т. п.), у дворі на спеціально відведеному майданчику з нанесеною на асфальті розміткою, що копіює, наприклад, перехрестя. Діти учаться перетинати в ролі водіїв вантажівок, або пішоходів чи велосипедистів, в автомобістечку, обладнаному необхідними дорожніми знаками, покажчиками і світлофорами. Спостерігаючи на вулиці чи дорозі (для закріплення пройденого матеріалу) діти можуть виявити помилки учасників руху, зрозуміти їх причини та засвоїти елементарні заходи безпеки і перестороги.

Що стосується старших школярів, то форми навчання їх дуже різноманітні: тематичні заняття, ігрові уроки, оформлення стендів, наочні посібники, робота загонів ЮІР, проведення свят, таких як «Світлофорик», «День знань з правил дорожнього руху», практичні заняття в «містечках безпеки», всілякі конкурси, змагання, вікторини на краще знання правил дорожнього руху, позакласні заходи у вигляді ранків, ділових ігор, моніторинг знань учнів, обов'язковий залік знань з правил дорожнього руху після закінчення 8-го класу, декадниги безпеки на дорогах, що проводяться перед кожними канікулами, численні бесіди про необхідність дотримання правил руху - ось далеко не повний перелік класних і позакласних заходів, повинні бути традиційними у кожній школі.

Члени загону ЮІР займаються пропагандою правил дорожнього руху серед учнів початкових класів, проводять практичні заняття на майданчику. Випускають стінгазети та плакати з профілактики ПДР, беруть участь на районних та міських зльотах загонів ЮІР.

У загоні ролі можна розподілити таким чином: командир загону, юний автомобіліст, знавець дорожніх знаків, велосипедист, регулювальник, два санітари і два члени редколегії. Загін повинен мати свій девіз, речівку, стройову пісню.

У процесі навчання молодших школярів правилам дорожнього руху, не обійтися без спілкування. Щоб не набриднути дітям постійними вказівками на необхідність суворого дотримання правил дорожнього руху краще будувати бесіду на розборі конкретної події (як це сталося, хто був винен, чи могло це бути). Якщо педагог використовує аналіз дорожньої пригоди, то він повинен бути всебічним і глибоким. Треба проаналізувати, до чого може призвести порушення Правил дорожнього руху, підвести учнів до думки про закономірність нещасного випадку для тих, хто постійно порушує Правила.

Сценарій виховного заходу для учнів початкової школи

Театралізоване свято

«Твій друг – дорожній рух»

Ведуча.

Добрий день, малеча щира,

Хай живеться вам у мирі.

Хай лунає всюди пісня і дитячий сміх,

На свято вас запрошуємо всіх.

Ведучий.

А свято буде в нас незвичне,

І навіть не новорічне.

Матеріали до проведення «Митня безпеки учасників дорожнього руху»

Тож наберіться, діти, духу,
Бо свято це із правил руху.
Ведуча.

З кожним роком зростає інтенсивність авто-мобільного руху на дорогах. А це, у свою чергу, підвищує відповідальність усіх учасників дорожнього руху: водіїв, пасажирів, пішоходів. Тому великого значення набувають знання правил дорожнього руху й дотримання їх учнями. До речі, з'явилися вони дуже давно.

Ведучий.

У січні 1683 року Петро I видав указ про введення Правил дорожнього руху. Ці правила вказували на те, де можна було їздити, де зупинятися кінним екіпажем. З часом вони змінювалися, доповнювалися. А ось у 1891 році в нашій країні з'явився перший автомобіль.

1-й учень.

Для того, щоб відстань короткою стала,
Для того, щоб швидкість здолати і час.
До нашої ери ще люди подбали
І винайшли колесо кругле для нас.

2-й учень.

Помчали по світу автомобілі,
І правила виникли строгі тоді.
Будь пильним, уважним завжди на дорозі,
Де правила знають — не місце біди.
Звучить пісня на мотив «Червоної рути»).

1. Друже, запам'ятай ти важливі поради

І увагу звертай на дорожні знаки.

Це наука проста, але дуже важлива,

Якщо знаєш її, ти людина щаслива.

Приспів:

Червоне світло пішоходу підкаже:

«Обережно, мій друже, шлях закритий!».

Світло зелене посміхнеться до тебе,

Посміхнеться і скаже: «Можна йти!».

2. Так що треба тобі ці всі правила знати,

І виконувати їх, і постійно вивчати.

Може їх ти не раз пригадаєш, дитино,

Коли будеш іти по проїжджій частині.

Приспів.

Ведуча. Діти, а ви знаєте правила дорожнього руху? (Відповіді дітей).

Вікторина з правил руху.

1. Для кого призначені тротуари?

2. Де повинен рухатися транспорт?

3. Де і як потрібно переходити вулицю?

4. Якщо немає перехрестя, світлофора, то як потрібно переходити вулицю?

5. Зі скількох років дозволяється їздити на велосипеді по проїжджій частині?

(Звучить пісня «Вчать у школі». Забігає Вовк, за ним — Міліціонер).

Міліціонер. Громадянин Вовк, зупиніться! Ви куди?

Вовк. Туди. (Забігає на сцену).

Міліціонер (свистить). Громадянине, зачекайте!

Вовк. Ну, що ще?! Мені ніколи, я поспішаю! А що трапилося?

Міліціонер. По-перше, ви увірвалися на сцену, внесли зміни у хід свята, а у нас з дітками дуже серйозна розмова. По-друге, ви порушили правила дорожнього руху.

Вовк. Так? (Чеше потилицю). Але ж ми у казці, а в казці усе не за правилами.

Міліціонер. Наша казка якраз про правила.

Вовк. Про які ще там правила?

Міліціонер. Про правила дорожнього руху!

Вовк. Не знаю я про такі. Я зібрався пограти у футбол на проїжджій частині, а ви мені весь час заважаєте.

(Вовк тікає від міліціонера).

Міліціонер. Увага всім працівникам ДАІ! У нашій казці з'явився порушник правил дорожнього руху. Терміново зжити відповідних заходів: швидко затримати порушника, навчити його Правил руху! Особливі прикмети: сірий костюм, червона краватка із різно-кольоровими цятками, чорна шапка. Негайно всім на пошуки!

(Міліціонер вибігає зі сцени на пошуки Вовка, передає все по рації.)

Зміна декорації: у лісі, біля своєї хатки, сидить Баба Яга і співає пісню на мотив «Маленька країна»).

1. Стоїть за горами, за лісами

Хатка моя стара,

Там павуки снують ночами,

Там страх і темнота.

Знаків дорожніх там не знають,

І не виконують їх.

Усі по стежинках там гасають,

Біда їх чекає усіх.

Приспів: Навіщо вам їх учить,

Як можна й без них прожити.

Зі знаками цими, дітки мої,

Краще вам не дружить! (2 рази)

(У цей час забігає Вовк на галявину).

Вовк. О, привіт, бабуню!

Баба Яга. А, це ти, Вовче, одно скачеш!

Вовк. Так, я, бабуню! За мною женуться, сховай мене!

Баба Яга. Кому на цей раз ти потрібний?

Вовк. Міліції.

(Бігає по сцені, не знає, де сховатися).

Вовк. Ну, бабусю, придумай що-небудь, благаю.

Баба Яга.

Набридло чаклувати,

Слова нікому сказати.

Добре, Вовче, тобі я поможу,

Бо з тобою я дружу.

Вовк. Та годі тобі вже, швиденько чаклуй, а то мене і спіймають.

Баба Яга.

Ось тобі моя мітла,

Мчить вона, немов стріла.

Ти на неї зверху сядь, —
Над лісами будеш ти літять...

Вовк.

Ну ти даєш, бабуня, а кажеш, що на пенсії.
(Сідає на мітлу, бігає по сцені, «вилітає». З'являється міліціонер).

Міліціонер.

Доброго дня, Бабусю! Ви тут Вовка не стрічали?

Баба Яга.

Здравія желаю! (Козиряє міліціонеру). Нікак не віділа.

(Діти кричать, що вона бачила).

Міліціонер.

Я не розумію: хто з вас каже мені правду!

Діти. Ми!

Міліціонер. Зізнавайся, бабусю, а то зараз же пройдемо у відділок.

Баба Яга. А що я. Я нічого. Я вам все скажу, тільки по-обіцяйте, що ви мене не посадите.

Міліціонер. Обіцяю!

Баба Яга. Я йому позичила свій автомобіль.

Міліціонер. Якої марки?

Баба Яга.

Марки мітла, березова, не минуло й чотириста їй,

Як мітлу змайстрував сам Кощій!

Міліціонер. Так, зрозуміло. (Говорить у рацію). Увага всім постам ДАІ!

Порушник правил руху — Вовк — зник у невідомому напрямку на мітлі. негайно затримати Вов-ка, пояснити йому правила руху, відібрати транспортний засіб! (Звертається до Баби Яги). А вам, бабусю, теж, я бачу, потрібна профілактика. (Погрожує).

Баба Яга. Ні, ні, не потрібно! Я вже все зрозуміла. Я більше так не буду... А можна мені з вами залишитися і вивчити всі правила? Я обіцяю, що буду чемно себе по-водити і завжди дотримуватися правил руху.

Міліціонер. Ну що, діти, пробачимо Бабу Ягу, повіримо їй на цей раз?

Діти. Так.

Міліціонер. Тоді, бабусю, для тебе перше випробування: потрібно провести гру з учнями з правил дорожнього руху.

Баба Яга. Добре. Спробуйте для початку відгадати загадку.

Усім перехожим я моргаю,

Щоб пильно глянули на мене.

Очей же я аж троє маю:

Червоне, жовте і зелене.

Діти. Світлофор.

Баба Яга. Правильно, діти, молодці! А чи знаєте ви, що означає кожне око світлофора?

Учениця.

Червоне — треба пам'ятати:

Іти не можна, слід чекати.

А жовте блимне — не хвилюйся,

Уважним будь і приготуйся.

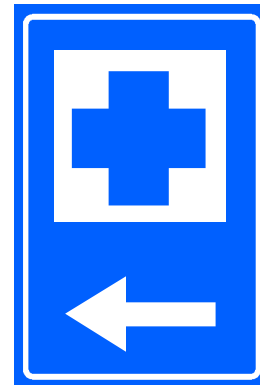
Зелене — вітер, дощ чи злива,
Через дорогу йди сміливо!

Баба Яга. Молодці! Тепер ми можемо пограти у гру, яка має назву «Сигнали світлофора». Якщо я буду показувати червоний колір, то ви тихенько сидіть, якщо жовтий — то плескайте в долоньки, якщо зелений — то тупайте ногами. Правила зрозумілі? Тоді починаємо. (Проводить гру).

Тепер, я гадаю, і ви, і я запам'ятаємо правила дорожнього руху і завжди будемо їх виконувати.

Міліціонер. А якщо немає світлофора, то де і як потрібно переходити вулицю?
Учень. Щоб дорогу перейти, треба знак такий знайти: «Пішохідний перехід».

А якщо відсутній знак,
Треба нам зробити так:
При дорозі зупинитись
І ліворуч подивитись.
Бачиш, транспорту немає,
До середини рушаєш.
Є тут лінія чудова,
Незвичайна, розділова.
Знов на ній ти зупинись
І праворуч подивись.
Як машини всі пройдуть —
Пішоходу вільна путь.
(На мітлі з'являється Вовк).

Вовк.

Ах, стомився я за день,
Краще б я співав пісень.
Знову в вас я приземлився,
Бо бензин увесь скінчився.

Міліціонер. А ви нам якраз дуже потрібний, громадянине Вовк! Ви порушили правила дорожнього руху і за це маєте відповідати за законом! Вовк. Це як ще «за законом».

Міліціонер. А так: ви повинні скласти іспит на знання Правил дорожнього руху.

Вовк. Іспит?! Це наче в нашій Лісовій школі. (Чухає потилицю). І чому я тоді не слухав свою мудру вчительку Сову?

Міліціонер. Отож, а тепер доведеться відповідати самому.

Вовк. Ну, що. Я готовий. Іспит так іспит.

Міліціонер. Слухайте уважно перше питання:

На який сигнал світлофора можна переходити дорогу?

Вовк (благає допомоги в учнів). На жовтий...

Діти. На зелений.

Міліціонер. З цим завданням Ви не впоралися. Слухайте наступне:

У якому місці можна перехо-дити проїжджу частину?

Вовк. По діагоналі...

Діти. Неправильно! (Відповіді дітей).

Міліціонер. Повторіть усе, що розповідали діти. (Вовк повторює). Останнє завдання. Де можна їздити на велосипеді?

Вовк. У лісі, в парках, скверах.

Матеріали до проведення «Митня безпеки учасників дорожнього руху»

Баба Яга (викрикує з залу). На спортивному майданчику, у дворах.

Міліціонер. Правильно, молодці! Нарешті я бачу, що ви запам'ятали найпростіші правила дорожнього руху.

Вовк і Баба Яга (разом). І не тільки запам'ятали, а й зобов'язуємося їх завжди виконувати.

(Всі актори шикуються на сцені, звучать фінальні слова).

Ведучий.

Знайте всі: дорослі й діти,

Найважливіші на світі

Строгі правила дорожні,

І без них прожити не можна.

Ведуча.

Є правила строгі для пішоходів,

їх знати повинні усі до пуття.

Буває помилка — загроза здоров'ю,

Буває — помилка позбавить життя!

Міліціонер.

Хто сів за кермо — не спіши, будь уважний,

На знаки дорожні в дорозі зважай.

Ти правил безпеки, водій, не порушуй,

Про тих, хто довкола, завчасно подбай!

Баба Яга.

Дорослі! Про діток своїх потурбуйтеся,

Дорога — не місце малятам для гри!

їм змалку потрібно теж правила знати,

Порушники, зважте, ростуть з дітвори!

Вовк.

Здоров'я вам всім: водіям, пасажирам,

У здоровому тілі — здоровий вам дух!

Щасливих доріг вам усім ми бажаєм,

Усі разом. Бо ми — за безпечний, за вічний ми рух!

(Звучить фінальна пісня на мотив дитячої пісні «Виглянуло сонечко»),

1. Виглянуло сонечко, сяє з висоти,

День прийдешній з радістю стрінем я і ти.

І дорога дальня, мов струна дзвенить,

Треба всім дорожні нам правила учить. (2 рази).

2. Якщо хтось порушив їх, — треба зупинить,

їм дорожні правила треба пояснить.

І у свою щасливу ти знов зорю повір,

Щоб дружить з дорогою, йди до нас в ЮІР (2 рази).

(Актори роблять уклін, потім під музику спускаються в зал і дарують учням виготовлені своїми руками дорожні знаки)

Важливим заходом щодо організації вивчення ПДР учнями школи, є проведення **тижня безпеки руху**.

Примірний план проведення «Тижня безпеки руху» серед 2-9 класів

· 2-4 класи:

- Бесіди вчителя про цілі і завдання «Тижня», про значення ПДР
- Складання маршрутних листів безпечного руху «Дім-школа».

· 5-7 класи:

- Зустріч школярів з працівниками ДАІ та кращими водіями.
- Практичні заняття на транспортній майданчику, у дитячому автостійці.

· 8-9 класи:

- Зустріч школярів з працівниками ДАІ та кращими водіями
- Підготовка команди ЮІР для участі у конкурсах.
- Випуск стінгазет, виступ агітбригад .

Щорічно на початку навчального року під час вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності класними керівниками і класоводами повинен проводитись інструктаж учнів з безпеки на автошляхах.

Дидактичний матеріал, який можна використовувати під час проведення тижня безпеки учасників дорожнього руху.

Д/г "Швидко правило згадай"

Мета: Закріпити з дітьми правила безпечної поведінки учасників дорожнього руху та назви дорожніх знаків.

Матеріал: Жезл регулювальника.

Хід гри:

Діти стоять у колі, передаючи жезл один одному. За сигналом ведучого („Стоп!") дитина, в руках якої опинився жезл, повинна назвати правило поведінки пішоходів на вулиці чи дорожній знак. Якщо правило чи знак не названі, учасник виходить з гри. Перемагає той, хто назве найбільше правил та знаків.

Д/г „Знайди своїх друзів"

Мета: Закріпити знання дітьми назв дорожніх знаків та видів транспорту.

Матеріал: Нагрудники з зображенням дорожніх знаків та різних видів транспорту.

Хід гри:

Діти одягають нагрудники. Під музику бігають, виконують різні рухи. На закінчення музики треба знайти своїх друзів (дітей з такими ж знаками чи видом транспорту), взятися з ними за руки та стати в коло.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА УРОКУ З БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ У 8 КЛАСІ

Тема: Повторимо правила дорожнього руху.

Тематична вікторина

Мета:

- узагальнити, систематизувати та повторити матеріал з теми «Правила дорожнього руху. Регулювання дорожнього руху»
- стимулювати пізнавальну діяльність учнів;
- розвивати логічне мислення,
- розвивати вміння та навички:

Матеріали до проведення «Тижня безпеки учасників дорожнього руху»

- 1) розрізняти засоби регулювання дорожнього руху;
- 2) застосовувати теоретичні знання на практиці;
- 3) працювати в групах;
- 4) виконувати нестандартні завдання;
- 5) узагальнювати і систематизувати вивчений матеріал, вибирати головне, робити висновки;

• виховувати:

- 1) дбайливе ставлення до свого життя та здоров'я,
- 2) культуру спілкування один з одним.

Обладнання:

1. Завдання для вікторини.
2. Картки з написом назв команд.
3. Емблеми з назвою команди (для кожної команди).
4. Кольорові картки (чорні та коричневі для відповідей, червона – право на відповідь).

Попереджувальне домашнє завдання:

1. Повторити матеріал з теми «правила дорожнього руху. Регулювання дорожнього руху».
2. Виготовити емблеми для кожного члена команди.
3. Підготувати девіз та невелике привітання для команд – суперників.

Город в котором с тобой мы живём,
Можно по праву сравнить с букварём.

Вот она, азбука, – над головой:

Знаки развешаны вдоль мостовой.

Азбуку города помни всегда,

Чтоб не случилась с тобою беда.

План конспект заходу.

I. Організаційний момент.

- Оформлення кабінету для проведення вікторини.
- Інструктаж членам журі стосовно оцінювання завдань вікторини.
- Інструктаж членам команд стосовно поведінки під час вікторини та інших організаційних питань.

II. Мотивація навчальної діяльності учнів.

1. Вступне слово ведучого.

Ми з вами живемо у місті, тому щодня, перебуваємо в ролі учасника дорожнього руху. Переходимо дорогу – ми пішоходи, рухаємося міським транспортом – пасажирів, а якщо маємо власний транспорт, то час від часу стаємо водіями. Для виконання цих ролей ми повинні знати правила дорожнього руху, та засоби його регулювання. Інакше...

А вдруг бы заявил шофёр:

«Мне наплевать на светофор!» -

И как попало ездить стал?

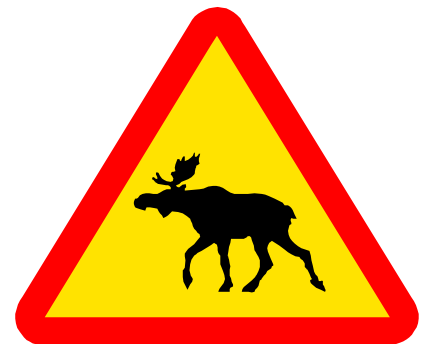
Ушел бы постовой с поста, ну просто бы устал?

Тролейбус бы ехал, как хотел?

Ходил бы каждый как умел?

Да... там, где улица была,

Где ты ходишь привык,

Невероятные дела

Произошли бы вмиг.

Сигналы, крики то и знай:

Машины – прямо на трамвай,

Трамвай наехал на машину,

Машина врезалась в витрину...

Порушуючи правила дорожнього руху, ми наражаємо себе на смертельну небезпеку. Тож, щоб не сталося лиха ми повинні знати елементарні правила дорожнього руху, основні засоби його регулювання, вміти правильно переходити через дорогу та переводити своїх менших братів та сестер, розрізняти типи дорожніх знаків, щоб завчасно скористатися інформацією для своїх подальших дій.

Усі мають пам'ятати,

Що на дорозі не варто жартувати.

У грі повторимо ми правила дорожні

І будемо завжди всі обережні.

(Оголошення теми та мети заходу).

III. Проведення вікторини.

1. Представлення членів журі.

2. Представлення команд та їх членів (капітан кожної команди вказує назву своєї команди, представляє членів своєї команди, вказуючи прізвище, ім'я та клас кожного члена команди. Кожна з команд оголошує свій девіз).

3. Виконання завдань вікторини.

I тур

«Привітання».

Кожній команді пропонується привітати команду суперників.

Оцінка: максимальна кількість балів 5.

II тур

«Мозковий штурм»

Кожній команді по черзі пропонується 10 запитань, які передбачають коротку відповідь. Члени команди повинні відповідати досить швидко, оскільки часу на роздуми немає. Відповідає той, хто знає відповідь.

Запитання для команд:

I команда.

1. Частина дороги, призначена для руху пішоходів через проїжджу частину...

(пішохідний перехід).

2. Особа, яка керує транспортним засобом...(водій).

3. Написи та лінії на проїжджій частині...(дорожня розмітка).

4. Пристрій для регулювання руху в певних напрямках... (світлофор).

5. Дорожня розмітка може бути двох видів, а саме: горизонтальна та...(вертикальна).

6. Для введення обмежень в русі застосовують...(заборонні дорожні знаки).

7. Пішохідний світлофор, на відміну від звичайного, має тільки...(два сигнали червоний та зелений).

8. Загальною ознакою попереджувальних дорожніх знаків є...(трикутник з червоною облямівкою та білим фоном).

9. Працівник ДАІ, який регулює дорожній рух...(регулювальник).

10. Транспорт, який стоїть обходити тільки...(позаду).

II команда.

Матеріали до проведення «Митня безпеки учасників дорожнього руху»

1. Нормативний документ, який встановлює порядок дорожнього руху на всій території України... (правила дорожнього руху).
 2. Учасниками дорожнього руху є: водій, пішохід та... (пасажир).
 3. Чорні та білі лінії та смуги, нанесені на стовпи та огорожі ... (вертикальна дорожня розмітка).
 4. Світлофор з символами людини... (пішохідний світлофор).
 5. Інформують про розміщення об'єктів сервісу... (знаки сервісу).
 6. Звичайний світлофор має три сигнали, а саме: червоний... (жовтий та зелений).
 7. Дорожня розмітка може бути двох видів, а саме вертикальна та ... (горизонтальна).
 8. Загальною ознакою заборонних знаків є... (коло з червоною облямівкою та білим фоном).
 9. За розташуванням розрізняють два види світлофорів, а саме: горизонтальні та ... (вертикальні).
 10. Особа, яка перебуває у транспорті, проте, не керує ним... (пасажир).
- Оцінка туру: за кожну вірну відповідь 1 бал. Максимальна кількість балів 10.

III тур

Біологічний лабіринт

Кожній команді пропонують завдання – лабіринт. Лабіринт має 10 станцій. Кожна станція має своє твердження і два шляхи (варіанти відповіді так чи ні). Команда повинна знайти вірний шлях, який приведе до фінішу. Після виконання завдання піднімається червона картка. Піднята червона картка додає додатковий бал команді. (Додаток 1)

Інструктаж для гравців:

- Почніть свій шлях зі станції №1.
- Прочитайте твердження, яке має певна станція, якщо воно вірне – пересувайтесь за стрілкою з написом так, якщо ні – за стрілкою з написом ні.
- Напрямок відповідної стрілки вкаже на наступну станцію лабіринту.
- Завдання вважається виконаним, коли ви досягли фінішу.

Оцінка туру: 1 бал, за вірно відгадану станцію лабіринту.

Відповідь: 1 → 2 → 3 → 5 → 4 → 7 → 8 → ФІНІШ

IV тур

Завдання всліпу.

Капітани кожної команди по черзі (всліпу) обирають по 2 картки з завданням. На виконання завдання пропонується 1 хвилина. Якщо команда готова відповідати раніше піднімається червона картка. Піднята червона картка додає додатковий бал команді. (Додаток 2)

Оцінка туру: за вірно виконане завдання 2,5 бали. Максимальна кількість балів – 5.

V тур

«Виправ помилки»

Кожній команді по черзі пропонують речення з помилками. Помилки треба знайти та виправити. Якщо команда не відповідає, то шанс відповісти отримує друга команда. Результатом виконання завдання є кольорові картки, які отримують члени команди за відповіді. Якщо помилку тільки знайшли – чорна картка (0,5 балів), помилку виправили – коричнева картка (1,0 балів). Після виконання завдання картки передаються капітанами членам журі, для оцінки результатів.

Оцінка туру: загальна кількість балів відповідно кольоровим карткам.

Текст

1. Учасниками дорожнього руху є: автомобіль, пасажир та водій. (Пішохід)
2. Пішохід – людина, яка використовує транспортний засіб і знаходиться у ньому, але не причетна до керування ним. (Пасажир)
3. Горизонтальна розмітка наноситься на стовпи та огорожі, а вертикальна – на дорогу та бордюри. (Навпаки).
4. Заборонні знаки мають загальну ознаку – трикутник з червоною смугою та білим чи жовтим фоном всередині. (Круг)
5. Пішохідні світлофори мають три сигнали з силуетом людини, а саме: червоний, жовтий та зелений. (Два сигнали, жовтий відсутній)
6. Інформаційно-вказівні знаки мають загальну ознаку – круг з червоною смугою та білим фоном всередині. (Заборонні) .
7. Щоб перевозити людей у кузові автокрана необхідне посвідчення водія категорії «С». (Не можна перевозити людей у кузові автокрана)
8. Транспортний засіб, що стоїть необхідно обійти спереду, переконавшись, що водій не починає рух. (Транспортний засіб необхідно обходити позаду).
9. Заборонні знаки інформують учасників дорожнього руху про розташування об'єктів обслуговування. (Знаки сервісу).
10. Розрізняють три види дорожньої розмітки: горизонтальна, вертикальна, пішохідна. (Два види дорожньої розмітки, пішохідна – це вид горизонтальної розмітки).

VI тур

Конкурс капітанів. Гра «Хто такий? Що таке?»

Грає капітан команди. За одну хвилину гравець повинен пояснити якомога більше слів, які йому будуть пропонувати.

Оцінка туру: 1 бал за вірне пояснення. Максимальна кількість балів – кількість вірних пояснень за одну хвилину.

1. Пішохід. (Учасник дорожнього руху поза транспортним засобом).
2. Водій. (Учасник дорожнього руху, який керує транспортним засобом).
3. Дорожня розмітка. (Зображення на дорозі, бордюрі чи дорожніх спорудах).
4. Пасажир. (Учасник дорожнього руху, який знаходиться у транспортному засобі, але не причетний до керування ним).
5. Дорожній знак. (Інформація для учасників дорожнього руху).
6. «Зебра» на дорозі. (Горизонтальна дорожня розмітка).
7. Заборонний знак. (Запроваджує чи скасовує обмеження в русі).
8. Світлофор. (Пристрій для регулювання дорожнього руху).
9. Таблички до дорожніх знаків. (Уточнюють чи обмежують дію знаку).
10. Правила дорожнього руху. (Нормативний документ, що встановлює порядок дорожнього руху на певній території).
11. Пішохідний світлофор. (Пристрій, що регулює рух пішоходів).
12. Регулювальник. (Працівник ДАІ, що регулює рух на дорозі, з посвідченням та відповідною екіпіровкою).
13. Учасники дорожнього руху. (Водій, пасажир, пішохід).
14. Сигнали світлофора. (Зелений, жовтий, червоний).
15. Попереджувальний дорожній знак. (Попередження про небезпечну ділянку дороги).

VII тур

Гра «Ерудит»

Матеріали до проведення «Митня безпеки учасників дорожнього руху»

Команди одержують завдання – кросворди. Вони однакові для кожної команди. Після виконання завдання піднімається червона картка. Команда, яка першою піднімає червону картку отримує додатковий бал.

Оцінка туру: 1 бал за вірно відгадане слово. Максимальна кількість балів 11.

VIII тур

Конкурс капітанів

Дорожній міні – практикум

Грає капітан команди. За одну хвилину гравець повинен вказати тип знаку, зображеного на малюнку.

Оцінка туру: 1 бал за вірно визначений тип знаку. Максимальна кількість балів – кількість вірних пояснень за одну хвилину.

IX тур

Гра «Хрестик нулик»

Знайди вірний варіант відповіді (по горизонталі, вертикалі чи діагоналі). Після виконання завдання піднімається червона картка. Піднята червона картка додає додатковий бал команді.

Оцінка туру: вірний варіант відповіді 0,5 балів, пояснення 1 бал. Максимальна кількість балів 6.

IV. Підведення підсумків.

1. Заключне слово вчителя.

Ну що ж закінчилася наша вікторина. Хочу сказати велике дякую всім, хто приймав в ній участь. Ви молодці. Ви показали досить глибокі знання з правил дорожнього руху. Гадаю, що всі ці теоретичні знання ви зможете використати на практиці, у повсякденному житті.

Але вас цікавить кінцевий результат. Мені дуже хотілось би сказати, що перемогла дружба, бо ви всі були на висоті. Але існує наука цифр – математика. Саме знання цієї науки допомогли нашому журі визначити переможця. Тож надамо їм слово.

2. Оголошення результатів вікторини (слово журі).

3. Нагородження переможців.

Додаток 2

IV тур

Завдання всліпу

Картка 1

1. Встановіть відповідність:

- 1) так а) горизонтальна розмітка наноситься на проїжджу частину;
- 2) ні б) жовтий сигнал світлофора забороняє рух;
- в) пішохідні світлофори мають два сигнали з сигналами пішоходів, а саме: червоний та жовтий;
- г) заборонні знаки мають форму трикутника;
- д) пасажир не належить до учасників дорожнього руху.

Відповіді: так а; ні б, в, г, д.

Картка 2

1. Встановіть відповідність:

- 1) так а) вертикальна розмітка наноситься на проїжджу частину;
- 2) ні б) зелений сигнал світлофора забороняє рух;
- в) всі світлофори обов'язково мають три сигнали: жовтий, зелений, червоний;
- г) знаки сервісу мають форму трикутника з червоною смугою;

д) пішохід не належить до учасників дорожнього руху.

Відповіді: так -, ні: а,б,в,г,д.

Картка 3

1. Встановіть відповідність:

1) так а) регулювальник – працівник ДАІ, який має відповідне посвідчення;

2) ні б) червоний сигнал світлофора забороняє рух;

в) пішохідні світлофори мають три сигнали з силуетами пішоходів;

г) вертикальна розмітка наноситься для зорової орієнтації;

д) пішохідні загорожі належать до дорожнього обладнання.

Відповіді: так: а, б, г, ні: в, д.

Картка 4

1. Встановіть відношення між колонками:

тип дорожнього знаку значення дорожнього знаку

1. Заборонний а) регулює черговість проїзду перехресть,

2. Пріоритетний б) вводить обмеження в русі,

3. Знак сервісу в) уточнює чи обмежує дію відповідного знаку,

4. Табличка до знаку г) інформує про розміщення лікарні, їдальні...

д) попереджує про небезпечну ділянку дороги.

Відповіді: 1 б, 2 а, 3 г, 4 в.

Інструкція для учнів з безпеки на автошляхах

Затверджено
наказом по _____ ЗОШ
№ _____ від _____ 2011 р.

ІНСТРУКЦІЯ № _____

про заходи безпеки пішоходів на автошляхах, під час користування громадським транспортом та їзді на велосипеді, мопеді чи скутері.

1. Загальні положення

1.1. Дана інструкція розроблена відповідно Закону України «Про дорожній рух», Правил дорожнього руху України та є обов'язковою для виконання всіма учасниками навчально-виховного процесу _____ ЗОШ I-III ступенів.

1.2. Працівники школи, учні повинні пройти інструктаж, виконувати дану Інструкцію, а також Правила дорожнього руху України, знання про які були отримані самостійно, під час інструктажів, на уроках основ здоров'я, виховних годинах, інших навчальних заняттях.

1.3. Батькам рекомендується скласти для своєї дитини письмовий план руху до школи. На ньому слід позначити, як саме має рухатися дитина у мікрорайоні школи та місця особливої уваги. Цей план учень повинен знати на пам'ять та зберігати у своєму щоденнику.

2. Вимоги безпеки пішоходів.

2.1. Під час перебування біля проїжджої частини, переходу автодороги чи вулиці потрібно бути особливо уважним, вести себе спокійно та дотримуватись правил дорожнього руху.

2.2. Під час пересування по вулицях селища бажано рухатися по тротуарах і пішохідних доріжках, якщо їх не має – краєм автодороги, притримуючись правого боку. За межами населених пунктів, рухатися необхідно узбіччям чи краєм проїжджої частини, йдучи назустріч руху транспортних засобів (по лівій стороні).

2.3. Переходити проїжджу частину необхідно тільки по пішохідних переходах, у разі їх відсутності — на перехрестях по лініях тротуарів, або узбіч. Перш ніж перейти проїжджу частину, слід визначити, чи не створюють автомобілі небезпеку для пішохода, при цьому треба спочатку подивитися ліворуч, потім прямо, а після цього праворуч. Переходити дорогу можна, коли автомобілі зупинилися, щоб пропустити пішоходів, або якщо вони ще далеко. Перебігати дорогу заборонено.

2.4. У місцях із регульованим рухом слід керуватися тільки сигналами регулювальника чи світлофора.

2.5. Категорично заборонено вибігати на проїжджу частину, влаштовувати на ній, або поблизу неї ігри, переходити проїжджу частину поза пішохідним переходом, або встановленими місцями.

2.6. Під час руху по проїжджій частині у темну пору доби, одяг, ранець повинен мати світловідбивачі.

3. Вимоги безпеки під час користування громадським транспортом.

3.1. Посадку (висадку) дозволяється здійснювати пасажирам після повної зупинки транспортного засобу лише з посадкового майданчика, а в разі відсутності

такого майданчика — з тротуару чи узбіччя, переконавшись, що це буде безпечно та не створить перешкод іншим учасникам руху.

3.2. Чекати на транспортний засіб слід тільки на посадкових майданчиках (зупинках), тротуарах, узбіччях, не створюючи перешкод для дорожнього руху.

3.3. Пасажири, користуючись транспортним засобом, повинні сидіти, або стояти (якщо це передбачено конструкцією транспортного засобу) в призначених для цього місцях, тримаючись за поручень або інше пристосування. Під час пересування на транспортному засобі, обладнаному ремнями безпеки, слід бути пристебнутими.

3.4. Пасажирам забороняється під час руху відвертати увагу водія від керування транспортним засобом та заважати йому в цьому, відчиняти двері транспортного засобу, не переконавшись, що він зупинився біля тротуару, посадкового майданчика, краю проїзної частини чи на узбіччі, перешкоджати зачиненню дверей та використовувати для їзди підніжки і виступи транспортних засобів.

3.5. Обходити громадський транспорт необхідно тільки ззаду, впевнившись, що він не рухається та відсутні інші транспортні засоби, які загрожують вашій безпеці.

4. Вимоги безпеки до водіїв велосипедів, мопедів та скутерів.

4.1. Рухатися по дорозі на мопедах, скутерах дозволяється особам, які досягли 16-річного, на велосипедах - 14-річного віку. Під час руху по дорозі водій мопеда, скутера та пасажир, якого він перевозить, зобов'язані бути в застібнутих мотошоломах.

4.2. Водій мопеда, скутера повинен мати при собі посвідчення водія категорії А-1, та свідоцтво реєстрації транспортного засобу. Транспортний засіб повинен бути справним та відповідати вимогам безпеки - бути обладнані звуковим сигналом та світлоповертачами. Для руху в темну пору доби та в умовах недостатньої видимості на мопеді, скутері необхідно увімкнути освітлення (фари).

4.3. Водіям забороняється рухатися по тротуарах і пішохідних доріжках, під час руху триматися за інший транспортний засіб, їздити не тримаючись за руль та знімати ноги з педалей (підніжок), перевозити пасажирів на велосипеді. Рух здійснюється по правій стороні проїжджої частини, ближче до краю дороги.

4.4. Водії велосипедів, мопедів, скутерів є учасниками дорожнього руху, а тому повинні виконувати ПДР України.

Інструкцію розробив виконуючий обов'язки служби з ОП:

4. РОБОТА З БАТЬКАМИ

Велика роль участі батьків у підготовці та організації роботи з безпеки руху дітей. На жаль, сім'я часто недооцінює значення такого виховання, нехтує необхідністю ознайомлення дитини з правилами поведінки на вулиці.

Знайти дитину з правилами дорожнього руху слід постійно, ненав'язливо, використовуючи кожен відповідний момент на вулиці, на дорозі, гуляючи з дітьми в парку, у дворі. Успішних результатів у навчанні вихованні дисциплінованих пішоходів можна домогтися лише в тому випадку, коли існує міцний взаємозв'язок сім'ї та школи.

Тому рекомендується періодично на батьківських зборах розглядати питання профілактики дитячого дорожнього травматизму із запрошенням на них співробітників ДАІ та інспекції у справах неповнолітніх, представників громадськості. Їх завдання інформувати батьків про стан і причини дитячого травматизму в районі, місті, підказати ефективні заходи його профілактики.

Дорослі повинні мати уявлення про особливості місце положення дитячого садка, школи найбільш небезпечних переходах вулиць їх дітьми по дорозі до саду, школи. Батькам треба пояснити також, що забезпечення безпеки кожної дитини справа спільна, і, вийшовши на вулицю, вони повинні звертати увагу не тільки на своїх, а й на інших дітей - на тих, зокрема, які гуляють без супроводу старших.

У школі рекомендується мати куточок «Виховувати пішохода». Разом з матеріалами щодо виховання у дітей навичок безпечної поведінки на вулиці, батьків безсумнівно зацікавить своєрідна інструкція, як вести себе дорослим з дітьми в умовах сучасного міста. Одна з основних причин дорожніх пригод з дітьми полягає в тому, що діти в своїй поведінці на вулиці керуються спостереженнями за діями дорослих у подібних ситуаціях. На жаль, ці дії далеко не завжди бувають правильними.

Як батькам навчити дітей безпечній поведінці на вулиці? Одними застереженнями типу «будь обережний» справі істотно не допоможеш. Необхідна повсякденна тренування рухів, уваги дитини в поєднанні з постійним особистим прикладом батьків. Лише в цьому випадку у дітей можуть виробитися тверді навички безпечної поведінки на вулиці. Батьки повинні навчати дітей спостерігати. Використовувати кожен випадок перебування з дитиною на вулиці, щоб вчити його спостерігати, дізнаватися типові дорожні «пастки». При переході вулиці нехай дитина теж спостерігає, а не просто довіряється батькам, в інакшому разі діти звикають ходити через дорогу, не дивлячись. Батьки не повинні дозволяти дитині бігти поперед себе під час переходу вулиці, як роблять деякі з них.

Педагоги повинні акцентувати увагу на тому, що приклад батьків-один з основних факторів успішного виховання у дітей навичок безпечної поведінки на вулиці. Одна неправомірний дія батьків на очах у дитини може перекреслити всі словесні застереження. Тому з дитиною - жодного поспіху на проїжджій частині, ніякого бігу через дорогу до автобуса, ніяких розмов про стороннє під час переходу, ніяких рухів навскоси, остронь від переходу, на червоний сигнал світлофора або заборонний жест регулювальника.

Пам'ятка для батьків по безпеці на дорозі та у транспорті**1. При виході з будинку:**

- ➡ Якщо біля під'їзду будинку можливий рух транспортних засобів, відразу зверніть на це увагу дитини і разом подивіться, чи не наближається до вас автомобіль, мотоцикл, мопед, велосипед;
- ➡ Якщо біля під'їзду стоять транспортні засоби або ростуть дерева, що закривають огляд, призупиніть свій рух і озирніться: чи немає за перешкодою небезпеки.

2. Коли рухаєтесь тротуаром:

- ➡ Дотримуйтеся правого боку тротуару;
- ➡ Не ведіть дитину по краю тротуару: дорослий повинен перебувати з боку проїжджої частини;
- ➡ Маленька дитина має йти поруч з дорослим, міцно тримаючись за руку;
- ➡ Привчіте дитину, йдучи по тротуару, уважно спостерігати за виїздом з двору або з території підприємства;
- ➡ Роз'ясніть дітям, що закидання проїзної частини (камінням, склом) і пошкодження дорожніх знаків можуть призвести до нещасного випадку;
- ➡ Не привчайте дітей виходити на проїжджу частину, коляски та санки з дітьми везіть тільки по тротуару.
- ➡ При пересуванні групи дітей навчайте їх йти в парі, виконуючи всі вказівки дорослих, які супроводжують групу.

3. Готуючись перейти дорогу:

- ✓ Зупиніться або сповільніть рух, огляньте проїзну частину;
- ✓ Залучайте дитину до спостереження за обстановкою на дорозі;
- ✓ Підкреслюйте свої рухи: поворот голови для огляду вулиці, зупинку для огляду дороги, зупинку для пропуску автомобілів;
- ✓ Навчайте дитину розрізняти транспортні засоби, що наближаються;
- ✓ Не стійте з дитиною на краю тротуару, так як при проїзді транспортний засіб може зачепити, збити, наїхати задніми колесами;
- ✓ Зверніть увагу дитини на транспортний засіб, що готується до повороту, розкажіть про сигнали показчиків повороту в автомобіля та в рухах мотоцикліста й велосипедиста;
- ✓ Неодноразово показуйте дитині, як транспортний засіб зупиняється біля переходу, як воно рухається за інерцією.

4. При переході проїзної частини:

- ✓ Переходіть дорогу лише по пішохідних переходах або на перехрестях - по лінії тротуару, інакше дитина звикне переходити де доведеться;
- ✓ Йдіть тільки на зелений сигнал світлофора: дитина повинна звикнути, що на червоний і жовтий сигнали не переходять, навіть якщо немає транспорту;
- ✓ Виходячи на проїжджу частину, перестаньте говорити; дитина повинна засвоїти, що при переході дороги розмови зайві;
- ✓ Не поспішайте і не біжіть; переходьте дорогу завжди розміреним кроком;
- ✓ Не переходьте дорогу навскоси, підкреслюйте і показуйте дитині щоразу, що йдете суворо поперек вулиці. Дитині потрібно пояснити, що це робиться для кращого спостереження за автотранспортними засобами;
- ✓ Не виходьте на проїжджу частину із-за транспортного засобу або з-за кущів, не оглянувши попередньо вулицю, і привчайте дитину робити так само;

Матеріали до проведення «Тижня безпеки учасників дорожнього руху»

- ✓ Не поспішайте перейти дорогу, якщо на іншій стороні ви побачили друзів, родичів, знайомих, потрібний автобус або тролейбус. Не поспішайте і не біжіть до них, і донесіть до дитини, що це небезпечно;
- ✓ Не починайте переходити вулицю, по якій рідко проїжджає транспорт, не подивившись навколо. Поясніть дитині, що автомобілі можуть несподівано виїхати з провулка, з двору будинку;
- ✓ При переході проїзної частини по нерегульованому переходу в групі людей Ваша дитина повинна уважно стежити за початком руху транспорту, інакше дитина може звикнути при переході слідувати за супутниками, копіюючи їх поведінку, не спостерігаючи за рухом транспорту.

5. При посадці і висадці з громадського транспорту (автобуса, тролейбуса, трамвая і таксі):

- ✓ Виходьте попереду дитини; маленька дитина може впасти, дитина постарше може вибігти з-за нерухомого транспорту на проїзну частину;
- ✓ Підходьте для посадки до дверей транспортного засобу лише після повної його зупинки. Дитина, як і доросла людина, може оступитися і потрапити під колеса;
- ✓ Не сідайте в громадський транспорт (тролейбус, автобус) в останній момент при його відправленні - може притиснути дверима. Особливу небезпеку становлять передні двері, тому що можна потрапити під колеса транспортного засобу;
- ✓ Навчіть дитину бути уважним у зоні зупинки - це небезпечне місце для дитини: автобус, що стоїть, скорочує огляд дороги в цій зоні, крім того, пішоходи тут часто поспішають і можуть випадково виштовхнути дитину на проїжджу частину.

6. При очікуванні громадського транспорту:

- ➡ Стійте разом з дітьми тільки на посадкових майданчиках, а при їх відсутності - на тротуарі або узбіччі.

7. Коли автомобіль рухається:

- ➡ Привчайте дітей молодшого шкільного віку сидіти в автомобілі тільки на задньому сидінні, не дозволяйте сидіти поруч з водієм, якщо переднє сидіння не обладнане спеціальним дитячим сидінням. Дитяче автокрісло необхідно і на задньому сидінні, однак багато батьків зневажають ці рекомендації по безпеці. Поясніть дитині, що при різкій зупинці або зіткненні сила інерції кидає дитину вперед, і він ударяється об вітрове скло або передню панель; цього досить, щоб дитина загинула або була сильно поранена;
- ➡ Не дозволяйте малолітній дитині під час руху стояти на задньому сидінні: при зіткненні або раптовій зупинці вона може перелетіти через спинку сидіння і вдаритися об лобове скло або передню панель;
- ➡ Дитина повинна бути привчена до того, що першим з автомобіля виходить батько (мати), щоб допомогти зійти дитині і довести її до переходу або перехрестя;
- ➡ Не дозволяйте дітям перебувати в автомобілі без нагляду;
- ➡ Дитина повинна знати, що на велосипеді дозволено перевозити тільки одну дитину до семи років і то за умови, що велосипед обладнаний додатковим сидінням і підніжками.

8. При поїзді в громадському транспорті:

- ➡ Привчайте дітей міцно триматися за поручні, щоб при гальмуванні дитина не отримала травму від удару;

- ➡ Поясніть дитині, що входити в будь-який вид транспорту і виходити з нього можна тільки тоді, коли він стоїть.

Текст бесіди з батьками

по питанню профілактики дитячого дорожньо-транспортного травматизму

Нещасні випадки на вулицях і дорогах стали великою загрозою як для дорослих, такі і для дітей. Як свідчить аналіз, у 9 випадках із 10 діти своєчасно не помітили небезпечний для себе автомобіль, або неправильно визначили його швидкість чи напрямок руху. Це дає змогу зробити висновок, що діти погано вміють орієнтуватись, спостерігати за тим, що робиться на вулиці, оцінювати і передбачати небезпеку. Тому необхідно вчити дітей не тільки виконувати правила дорожнього руху, а й спостерігати і орієнтуватись на вулиці.

Батьки повинні бути взірцем правильної поведінки на вулиці:

- на проїжджій частині не спішіть, не бігайте, завжди переходьте вулицю розміреним кроком;
- виходячи на дорогу, припиніть розмову: діти мають привчатися, що переходячи дорогу розмовляти не можна;
- ніколи не переходьте дорогу навкіс, завжди звертайте увагу дитини на те, що рухатись треба впоперек дороги;
- ніколи не переходьте дорогу на червоне чи жовте світло: якщо дитина один раз зробила це разом з вами, то обов'язково повторить без вас;
- переходьте дорогу тільки на пішохідних переходах;
- з автобуса, тролейбуса, трамвая, таксі виходьте першим, попереду дитини, озирнувшись на всі боки, і акцентуйте її увагу на цій дії;
- залучайте дитину до ваших спостережень на вулиці, показуйте їй транспортні засоби, яких слід остерігатись;
- демонструйте свої дії на дорозі: спочатку треба подивитися ліворуч, потім – праворуч, стоячи на краю тротуару;
- не виходьте на дорогу із-за перешкоди, що заважає водієві бачити вас;
- не дозволяйте дитині переходити або перебігати дорогу попереду вас – цим ви можете привчити його переходити дорогу не озираючись;
- малюка треба тримати за руку, бути готовим утримати його, якщо захоче піти самостійно.

Учіть дитину уважно дивитись під час переходу автотраси!

Учіть дитину оцінювати швидкість і напрямок руху транспортного засобу.

Учіть дитину передбачати приховану небезпеку.

Неодноразово покажіть дитині:

- стоячи на тротуарі позаду нерухомого автомобіля чи іншого транспортного засобу, як його раптово об'їжджає машина або будь-який інший транспорт;
- кущі, дерева, забори і автомобілі, що їдуть поза ними;
- автомобілі, що переганяють один одного.

Всі уроки передбачення небезпеки давайте дитині, перебуваючи на тротуарі, пішохідному переході, перехресті та в зоні зупинки громадського транспорту.

Часто можна спостерігати, як дорослі і діти порушують Правила дорожнього руху. Звертайте на це увагу своєї дитини, покажіть, яка небезпека виникає у тому чи іншому випадку.

ВИСНОВКИ

Над попередженням травматизму серед неповнолітніх на автошляхах школа повинна працювати цілий рік. Проте вивчати правила дорожнього руху діти повинні не тільки в школі, а й удома, з батьками. Тільки співпраця між учителями, батьками та органами УМВС дасть відчутні результати.

В Україні необхідно створити позитивне ставлення до законів серед громадян і виховувати цю культуру з дитинства.

